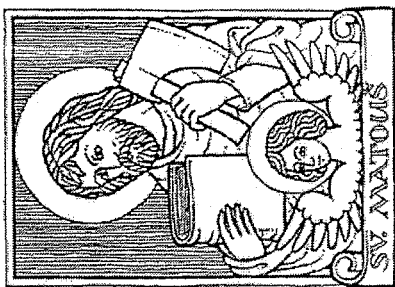

MATOUŠ

ČÍSLO 64

Čas dušičkový 2009

Občasník farního společenství Fryšavy a Sněžného.

Tak tu máme zase podzim. V těchto „dušičkových“ dnech, více než kdy jindy, vzpomínáme na naše drahé zemřelé, kteří nás již přešli na věčnost. Musíme si ale také přiznat, že v těchto chladných dnech uvažujeme i o vlastní pomřijivosti.

Smrt – co je to? To je právě to, že smrt jsme ještě nikdo neprožili na vlastní „kuži“ a proto je to pro nás záhadný okamžik, který často vzbuzuje obavy. Smrt, to je okamžik, kdy jedna etapa končí a druhá začíná.

Názorně nám to ukazuje v těchto dnech i příroda. Přišel podzim, listy zežloutly, zkrabatěly a postupně padají k zemi. Nebude to tak dlouho trvat a zakryje je vrstva sněhu. Na první pohled, podíváme-li se na strom bez listů, se zdá, že je tento strom již mrtvý a již se nehodí na nic než jen do kamen. Je to trochu úsměvné, protože každé malé dítě ví, že znovu přijde jaro a znovu se pupeny nalíjí k novému životu.

Podobně je to i v našem životě. Nejprve je mládí, jsme plní síly, plní rozkvětu, postupně nám síl ubývá, čelo se nám krabatí, až jednou přijde okamžik, kdy ten náš „list

života“ padne k zemi. To je okamžik smrti. A stejně jako strom v zimě neumírá, ale znovu rozkvetne až přijde jaro, tak i my. Smrt je pouze konec života zde na zemi a začátek života v Nebi. Tam bude nové jaro, budeme zase v plné síle a tentokrát to bude definitivní.

Vzpomínáme na svoje zemělé příbuzné a známé. Modleme se za spásu jejich duší, protože život v Nebi je něco tak nádherného, že si to neumíme ani představit.

O. Jiří

Přehled bohoslužeb:

Fryšava:

Neděle 8:45 hod.

Středa 18:00 hod. dětská

Pátek 18:00 hod.

Sněžné:

Neděle 10:30 hod.

Čtvrtek 18:00 hod. dětská

Krásné:

Sobota 17:00 hod.

CO JE ZA SMRTÍ?

Člověk je jediný tvor, který si takovou otázku klade – je jediný v přírodě, který ví, že umře.

Co bude za smrtí, po smrti? Je teď módní prohlašovat, že nic. Ale v přírodě kolem nás má všechno svůj smysl. Listí padá ze stromů, ale umírá proto, aby strom žil dál, aby mohl nasadit nové pupeny a zjara vyraší nové svěží listy. Není to proces zániku a smrti, co tu vidíme, je to změna života.

V přírodě kolem nás nic nezaniká, vše se jen mění. Proto člověk pochopil, že když odpadne jeho tělo jako zvadlý list, strom jeho života také nezaniká, jen se mění, obnovuje.

Je to tak opravdu? Může o tom někdo podat důkaz?

Byl jeden, který to tak hlásal. Ti, co s ním žili, tvrdili, že ho po jeho smrti viděli živého. Pravda, tohle se stalo před dvěma tisíci lety, ale dodnes jsou lidé (já a mnozí z vás se mezi ně radostně a vděčně počítáme), kteří věří, že tento Žijící i nás

pozval do trvalého, věčného bytí, do života. My, kteří jsme uvěřili v Krista jako ve věčně živého, my jsme se spolehli na jeho příslib: „Kdo uvěří ve mne, bude žít i potom, až zemře tělesně.“

Tomuto věčně živému Pánu svěřujeme i naše zemělé. Prosíme za ně, modlíme se za ně, aby se jich Boží dobrota ujala, od jejich chyb a nedostatků je očistila, aby byli podobni zmrtvýchstalému Pánu.

ŠANCE NA PŘEŽÍTÍ

Život za smrtí – život na věky slibuje Ježíš těm, kdo v něj uvěří. Jak tomu rozumět?

Po druhé světové válce šel v Londýně po ulici katolický kněz. Najednou se k němu rozběhl neznámý muž a začal chvatně mluvit: „Pane faráři, musím vám povědět, co jsem zažil, když jsme osvobodili Řím. Váš papež si nás pozval na audienci. Když k nám mluvil o hrdinské smrti, neudržel jsem se a vykřikl jsem: „Před čtyřmi týdny mi syn, letec, shořel v sestřeleném letadle. Uvidím ho ještě?“

Papež se ke mně obrátil a řekl: „Synu, vaše otázka je krátká, ale potřebuje delší odpověď. Zvu vás k sobě po audienci.“ A potom se mnou hodinu seděl a vysvětloval mi, co rozumí Bible pod slovem „věčný život“.

Když jsem před časem o tom četl, pomyslel jsem si, že by takovou audienci u papeže potřebovalo víc lidí, než jen ten tatínek – voják.

Dnešní doba se k zemřelým mnohdy chová nelidsky, nedává jim žádnou šanci na přežití smrti. Nad umírajícím potřásáme hlavou a říkáme: ten už nemá žádnou naději. Nad mrtvým říkáme: ten už má všechno za sebou.

Bůh však se k zemřelým nechová nelidsky. Když člověk ztrácí svoje človecenství, nabízí mu Bůh svůj život, svoje bytí, jako formu další existence. Bůh nabízí člověku vytržení z tohoto časoprostoru a další trvání v silokřivkách jeho tvůrčí energie, ve výhni jeho lásky.

Ale pozor! Tento slib života v Bohu se nedotýká až budoucnosti za smrtí, nějakého záhrobí! Naše věčnost už je tu! Naše věčnost začíná teď, tady, kde žijeme. Je-li Bůh čirá výheň lásky, pak vyrůstáme do této Boží věčnosti každým činem

z lásky, každým dobrým skutkem, vším dobrým, co z lásky a v lásce děláme.

Kdo si zaživa zvykl libovat v ubližování druhým, v týrání jiných, v pomstychtivosti, ve zlu v jakémkoliv podobě, ten si tím volí formu své věčnosti: zlo. Lidově se tomu říká peklo.

Kdo se za živa vytvále snaží o dobro, i když se mu to ne vždy daří, - kdo cení dobro víc než zlo, - kdo se raději zasměje než nadává, - kdo mávne rukou a odpustí, místo aby se mstil, - kdo se snaží žít v lásce, ten už si staví své nebe.

Vidíte, nejsou to nějaké podivínské manýry, co se nám, křesťanům, zdě hlásá. Proto nebude náboženství v žádné lidské společnosti zbytečností, ale nade vše potřebným základem lidských vztahů.

JE V NEBI DOST MÍSTÁ ?

Rodiče a prarodiče mají pokud jde o výchovu dětí ve víře, v dnešní době těžší pozici než dřív. Tehdy jim pomáhala škola, dnes musí být oni „rodinnými teology“ a odpovídat na věroučné otázky svých dětí. Většinou ale nemají čas na to, aby si nastudovali odbornou literaturu.

„Často diskutuji o víře s vnučkou a sama jí neumím na některé otázky odpovědět. Jak ji mám přesvědčit, když říká, že všichni vzkříšení by se na naši planetu ani nevešli? Prosím, poradte,“ napsala nám jedna babička.

S dospívající dívkou nebo téměř dospělou by stálo za to vzít do rukou katechismus. Pokud si rozumí s počítačem, můžeme ho vyhledat na internetu viz www.katechismus.cz. Buď v rejstříku a nebo podle klíčových slov najdeme odpovědi i ujistění, že i pochybnosti jsou na místě.

Chceme-li přiblížovat obsah víry menším dětem, nemusíme upadat do dětského žvanění. Když se pokusíme o návrat k řeči evangelia, můžeme si s dětmi povídat způsobem, kterému porozumí a z toho, co jsme řekli, později nemusíme nic ubírat. V jedné farnosti si rodiče dětí od tří do jedenácti let poznamenali otázky, které dostávali a poslali je panu faráři. Ten se pokusil ke každému tématu napsat možné odpovědi. Vznikla tak knížka „Co

dělá Pán Bůh celý den“. Děti jsou tak vedeny k samostatnému přemýšlení a objevování Boží velikosti a laskavosti.

Mnozí křesťané dnes nevěří na věčný život právě díky falešným představám, které s sebou vlečou od dětství. Zmrtvýchstání a život po smrti totiž neznamená prodloužení pozemského života, ale nový začátek. Smrt je skutečný mezník. Mrtvé tělo prostě neoživne a nerozhýbe se. Svou úlohu splnilo, rozpadne se. Bůh však vezme člověka, tedy to, co znamená jeho život, k sobě. Dostane nový život u Boha. Nebe není prostor, který se postupně zaplňuje, ani neznamená dlouhý čas fádni nečinnosti. Jde o stav štěstí v Boží přítomnosti, kde čas neplyne.

Život u Boha není únikem z těla a ze světa. Nebe je dovršení a naplnění všeho, co začalo už teď. Bůh je absolutní budoucnost lidstva. Nemáme se bát před dětmi přiznat, že nejsme schopni vyřešit všechny otázky. I věcímů zůstává mnoho otázek otevřených, a přesto může prožívat radost z víry

Kde jsou mrtví? Jsou pořád mrtví? Možná, že zase brzo ožijnou, bude-li to Pán Bůh chtít?

(Kristina, 4 roky)

Když člověk zemře, vezme jej Bůh k sobě do svého společenství. Tělo zemřelého přinesou na hřbitov a uloží do země. Splnilo své poslání v životě. Tělo z masa a krve už člověk nepotřebuje. Dostane nový život u Boha. Tak jako nemůžeme vidět Boha, jsou i zemřelí pro nás neviditelní. Jsou u Boha.

Představuji si, že zemřít je jako projít temnou branou. Jak je to ve skutečnosti?

(Jan, 8 let)

Nikdo neví, jaké to je. Vidíme jenom, jaké to je, když někdo umírá. Ale ani tady nevíme, co člověk v posledních minutách pocítuje. Většinou už nemluví. Věříme, že v okamžiku smrti jde člověk k Bohu. Bůh nám slbil, že naše přátelství s ním bude trvat navždy. Bůh je silnější než smrt a v okamžiku smrti nás vezme k sobě. Jak to přesně bude, nevíme. Víme jen, že potom budeme velmi šťastni. Bůh nás má rád a řekl nám to skrze Ježíše.

Když Pán Bůh vezme po smrti k sobě celého člověka, mají u něj všichni dost místa?

(Martin, 11 let)

Když říkáme, že ve smrti bere Bůh k sobě člověka, chceme tím říci, že člověk žije dál. Člověk přejde ve smrti do Boží přítomnosti. Nynější hmotné tělo se rozpadne, člověk už ho nepotřebuje. Nemusíme se bát žádného návalu, ten může být jen tam, kde jsou hmotná těla. Pro život u Boha zákony neplatí.

Jana Šilhavá

SVĚTLO NA KONCI TUNELU

Světélka na hřbitvech osvětlují smrákavou podzimní temnotu. Připomínají všechny, kdo už nejsou s námi. Plaménky svíček jsou světélky naděje, o které věřící člověk nemá v této chvíli pochybovat.

Jako malé dítě jsem chodil na venkovský hřbitůvek na Vysočině. Uprostřed se tyčil vznosný litinový kříž a pod ním napsal: „Já jsem vzkříšen a život, kdo ve mne věří, byť i umřel, věčně živ bude.“ Ježíšova slova, kterým jsem nerozuměl. Jak může někdo umřít a být živ. Tenhle paradox ovšem nepřipadá zvláštní jen malým dětem. Povíte-li co podobného svým současníkům, pousmějí se, poklepují na čelo. Jenže copak není mnohem paradoxnější věřit, že se člověk celý život namáhá, rozhoduje, snaží se žít pro druhé a nemyslet jen na sebe, prožívá lásky, hněv i zklamání – a pak jedním rázem už nic z toho není? Není snad mnohem pošetilejší si myslet, že jednou vteřinou vše upadne do nebytí, vše je vymazáno, ztraceno a k ničemu? Ne nadarmo svatý Pavel v téhle věci použil silná slova, překládaná ovšem slušně a zdvořile: jestli Ježíš opravdu nevstal z mrtvých, všechno, co děláme, je k ničemu.

Nejen naše víra, ale i rozum nás mají k tomu, že nemůžeme žít jen nesmyslný život, na jehož konci je čiročirá tma. Podle naší víry je smrt jakousi přestupní stanicí do skutečnosti, kterou si nedovedeme představit. Je to něco, co oko nevidělo, ucho neslyšelo, co nám ani na mysl přijít nemohlo – opět tu volně cituji svatého Pavla. Doufáme totiž ve shledání, a ta pomyslná poslední „Sbohem“, ozývající se stále častěji s přibývajícím věkem, jsou jen „Nashledanou jinde a jinak.“

Na konci tunelu, kterým v poslední chvíli poputujeme k Bohu, není tma, ale světlo. Zpočátku jen slabé světlo naděje. Stále sílící jas, který i hřeje, protože je láskou, v níž máme žít

navěky. Teprve když do ní definitivně vstoupíme, uvidíme vše v tom nejjasnějším světle. Jízdenkou do takové stanice našťásti není papír s kulatým razítkem farního úřadu, ale především laskavé a dobré srdce.

Milan Badal v Naší Rodině 2009

KATEŘINA LACHMANOVÁ VĚZENÍ S KLÍČEM UVNITŘ

O důsledcích neodpuštění
a samospravedlnosti v životě
jednotlivce, církve i národa:

„Existuje dvojí typ duchovní nesvobody,
s níž měl i má osobní zkušenost
každý obyvatel planety Země.
Jedná se o „vězení neodpuštění“
a „vězení samospravedlnosti“.

Jsou to dvě zcela opačné situace.
V prvním případě někdo člověku ublížil
a on neumí říci „odpouštím“,
v druhém případě se on sám provinil
a nedokáže poprosit za odpuštění.
O možných příčinách takového stavu,
těžkostech s tím spojených a o cestě ven
máme dobře uvažovat.“

RADOSTNĚ PROŽÍVAT STÁŘÍ

Nás starší si ostatní většinou představují spíše jako mrzouty než jako lidi veselé. Ale starší lidé mohou být svým způsobem velmi veselí.

Mladí lidé bývají veselí a radostní spontánně. Taková veselost je krásným darem. Jenomže štěstí veselého mládí bývá nestálé. Život mládí jako by mladým lidem chystal smích i pláč současně.

U nás starších je to jinak. Přirozené veselí u nás už tak snadno nepropukne. Ale ani přirozený smutek. Velké zápsy patřící k mládí jsou dobojovány a obtížná rozhodnutí, jež k mládí patří, jsou tak jako tak dávno učiněna. O duchovní věci zápasíme

nadále, dokud náš duch zůstává bdělý. Ale toto duchovní usilování vyrůstá vcelku z mnohem klidnějšího základu.

Nahromadilo se v nás množství zkušeností, které se nám zapsaly do srdce. Proto se už nenecháme tak snadno oklamat pomíjivým kouzlem něčeho módního. Takových věcí už bylo! S postupujícím časem jsme se také naučili rozpoznávat, co všechno bývá za slovy jen zdánlivě jasnými a jednoduchými. Nedáme se už tak snadno napálit. A tak se naše myšlení stává pronikavějším, možná i složitějším a někdy i nedůvěřivějším než dříve.

Některá zrna, která byla kdysi zasetá do půdy našeho srdce, mohla vyklíčit a vyrůst a uzrát a takto se teď skvějí v paprscích podzimního slunce. Jiná zrna však zůstala ležet a nevzešla.

Záhadám světa jsme na kloub nepřišli, to už víme. Ale někdy tajemství se stalo jasnějším, takže s nimi můžeme žít klidněji.

Museli jsme se tu a tam omezit. I paměť nás někdy nechá na holičkách právě v tom nejnevhodnějším okamžiku.

Mnoho přátel nám zemřelo. Asi to tak má být. A jsme vděční, že nám někteří zůstali.

Ale pořád ještě můžeme duchovně žít a růst a aktivně se rozvíjet. Ještě pořád můžeme to, co v sobě chováme jako myšlenky a zkušenosti, nabízet druhým lidem.

A někdy se nás zmocní zvláštní lehkost a veselost, a my ani nevíme, odkud se vzala. Jako by nám ji darovala neviditelná ruka, jako bychom zřetelně ucítili závan andělských křídel. Měli bychom tento dar vděčně přijmout a strážít jej, aby nepřišel k úhoně nebo se neztratil. Měli bychom hledět, abychom si natrvalo zachovali světlo této radosti, a s rozhodností se mu otevírat. Vždyť se docela dobře snese s trochou melancholie, která k tomu také patří.

K této veselosti patří, že mnohé věci, které se zdály těžkými, se stávají snazšími, a že to, co nám dříve připadalo strašně důležité, nemusíme brát tak vážně. Víme přece, jak rychle všechno pomine. A můžeme se nad tím pousmát.

V této veselosti můžeme také své meze přijímat trochu snáze a také se nad nimi pousmát.

Když se nám starším lidem poštěstí být radostní, všechno se stává lehčím a lepším, dokonce tíha vlastního těla i tíha a smutek

světa. Radostnost se vždy znovu osvědčuje jako dobrý lék proti jakékoli strnulosti. Proto jsme my starší tento dar své radostnosti světu i sobě přímo dlužni. Jistěže okamžitě neodstraní ze světa smutek a zlo. Ale pomůže je snášet a s jasnější myslí překonávat.

S vřidnosti se budeme setkávat i se starými, především však s jejich slabostmi a podivínstvím, které nám jsou nápadnější na nich než na nás samých.

S veselostí, kterou prožije láska, budeme stále znovu vzpomínat i na naše mnohé zemřelé přátele a příbuzné. Budeme jim přát věčné světlo, které nám se jeví zatím tak matně, ale kterého se jim, jak smíme doufat, dostalo. Tak se s nimi vlastně budeme v duchu stýkat radostně a s láskou.

Radostný člověk ze srdce přeje všem lidem to, že jsou. Rád se raduje s radujícími a těm, kdo jsou smutní a zkoušení, je připraven přátelsky porozumět, jak nejlépe umí je těšit. Bude jim s radostí pomáhat vykročit dál. Bude všem nablízku, vůči všem otevřený, zejména vůči těm, kdo zřejmě mají důvod být smutní nebo rozhněvaní.

Bude velmi dalek toho, aby nepřál druhým jejich mládí a jejich úspěchy, když se naskytne vhodná příležitost, jim poskytně jim užitečnou radu nebo je povzbudí svou pomocí.

V tomto smyslu je radostnost nás seniorů velkou a krásnou křesťanskou ctností.

Dobře to kdysi vystihl Augustin v jednom svém kázání: „Žpivej si, a jdi svou cestou.“

Jak radostně prožívat stáří.
Vyšehrad, 1998.

KDYŽ SE ZLÉ VĚCI STÁVAJÍ DOBRÝM LIDEM

Nastal čas, abych napsal svou knihu. Dokázal jsem se už přenést přes období sebelítosti k bodu, kdy jsem už schopen smrt svého syna přijmout a smířit se s ní. Má to být kniha, která by připomněla, že nám nikdy nikdo neslibil život bez bolesti a zklamání. To nejvíc, co nám bylo slíbeno, je, že nebudeme v naší bolesti sami a že budeme moci čerpat z jistého zdroje mimo nás

sílu a odvalu, kterou budeme potřebovat, abychom přežili životní tragédie a vyrovnali se s jejich nespravedlností.

Poté, co jsem se synkem prožil jeho život i smrt, se ze mně stal citlivější člověk, moudřejší a soucitnější rádce, než bych dokázal být, kdybych to neprožil. Ale všeho, co jsem tím získal, bych se okamžitě vzdal, kdybych měl zase svého syna.

Věřím v Boha. Ale už nepřipisuji Bohu odpovědnost za nemoci, nehody a přírodní katastrofy, protože si uvědomuji, že bych tím málo získal a mnoho ztratil, kdybych ho z těchto věcí obviňoval. Je pro mě snadnější věřit v Boha, který nenávidí utrpení, než v Boha, který se rozhoduje, které dítě nechá trpět a umřít. Můj Bůh není krutý.

Bůh není příčinou našeho neštěstí. Něco způsobují zlí lidé a něco jsou nevyhnutelné důsledky toho, že jsme lidé, že jsme smrtelní a žijeme ve světě přírodních zákonů. Bolestné věci, které se nám stávají, nejsou tresty za naše špatné chování. A protože naše neštěstí není Boží vůle, nemusíme se bát, že nás Bůh trestá nebo zrazuje, když se nám něco zlého přihodí. A můžeme se k němu obracet o pomoc, když se z toho snažíme dostat.

Dokážeme snášet bolest nebo zklamání, když si myslíme, že to má nějaký důvod a smysl. Ale i docela malé břímě se pro nás stává nesnesitelným, když cítíme, že smysl nemá.

Myslím, že zlé věci, které nás v životě potkávají, nemají žádný smysl samy o sobě. Nestávají se nám z nějakého dobrého důvodu, pro který bychom je měli chtít přijímat. Ale můžeme jim sami smysl dát. Je na nás, abychom své životní tragédie zbavili nesmyslnosti a dali jim určitý význam. V tom případě bychom si však neměli klást otázky: „Proč se mi to stalo? Čím jsem si to zasloužil?“ To jsou otázky, na které neexistuje odpověď. Lepší otázka je: „Teď, když se mi to stalo, co s tím mám dělat?“

My se potřebujeme přenést přes otázky, které jsou zaměřeny na minulost, na bolest. Přes otázky typu: „Proč se to stalo?“ Musíme si položit otázku, která otevírá dveře do budoucnosti: „Teď když se mi to stalo, co s tím mám dělat?“

Jakou roli zde hraje Bůh?

Především Bůh stvořil svět, v němž se děje mnohem víc věcí než jen ty zlé.

Bůh nás povzbuzuje, abychom pomáhali druhým, kteří jsou nějak životem postiženi, a tím, že jim pomáháme, je chránili před nebezpečím pocitu osamělosti, opuštěnosti a zavržení. Bůh působí, že někteří lidé chtějí být lékaři a zdravotními sestrami a tráví dny a noci sebeobětováním pro druhé s intenzitou, kterou žádnými penězi nelze zaplatit, aby udrželi život a utišili bolest. Bůh působí, že lidé chtějí provádět výzkum v oboru medicíny a zaměřují svou inteligenci a energii na příčiny a možné způsoby léčení nemoci.

Bůh, který nezpůsobuje tragédie, pomáhá lidem tím, že je povzbuzuje, aby si pomáhali.

To všechno ukazuje, jak Bůh vede lidi tady na zemi, aby pomáhali druhým lidem v nouzi.

A nakonec bych řekl tomu, kdo se ptá „K čemu je dobrý Bůh? Kdo potřebuje náboženství, když se takové věci stávají lidem dobrým a zlým lidem stejně?“ Bůh nám dává sílu a vytrvalost, abychom vše překonali. Kde jinde bychom vzali tyto schopnosti, když jsme je předtím neměli? Infarkt, který zpomalil životní tempo šestatřicetiletého podnikatele, nepochází od Boha, ale jeho rozhodnutí změnit svůj životní styl, přestat kouřit, méně se starat o rozšiřování svého podniku a více času trávit se svou rodinou (protože se mu otevřely oči pro věci, které jsou pro něho v životě skutečně důležité) od Boha pochází. Bůh není zdrojem infarktů, ty jsou reakcí přírody na přetěžování organismu. Ale je zdrojem sebekázně a dává sílu člověku, který se chce věnovat rodině.

Život je nespravedlivý. Nepraví lidé onemocní, nepraví lidé jsou oloupeni a nepraví lidé jsou zabiti ve válkách a při nehodách. Někteří lidé, když pozorují nespravedlnost světa, docházejí k závěru, že „Bůh není“.

Ale naše reakce na nespravedlnosti života soucitem a spravedlivým rozhořčením, Boží hněv, který pracuje skrze nás, to jsou důkazy Boží existence.

Nikdo z nás se nevyhne otázce, proč se zlé věci stávají dobrým lidem.

Nemilujeme Boha proto, že se ho bojíme, nebo proto, že by nás potrestal, kdybychom se k němu obrátili zády. Milujeme ho, protože je Bůh, tvůrce veškeré krásy a řádu kolem nás, zdroj naší

síly a naděje a odvahy, a také síly, naděje a odvahy druhých lidí, kteří nám pomáhají ve chvílích, kdy ho potřebujeme. Milujeme ho protože je nejlepší součástí nás samých a našeho světa. To znamená milovat.

Nakonec se tedy otázka, proč se zlé věci stávají dobrým lidem, mění v otázku jiného typu. Už se neptáme, proč se něco stalo, ale jak na to budeme reagovat, co máme v úmyslu dělat, když už se to stalo.

Jste schopni odpustit lidem, kolem vás a milovat je, i když vám ublížili a zklamali vás, že nejsou dokonalí? Můžete jim odpustit a milovat je, protože dokonalí lidé neexistují a protože trest za to, že člověk není ochoten milovat nedokonalé lidi, je osamělost?

A jestli to dokážete, uznáte, že schopnost odpouštět a milovat jsou zbraně, které nám dal Bůh, aby nám umožnil žít si život naplno, statečně a smysluplně v tomto ne zrovna dokonalém světě.

Huschner: Proč se zlé věci stávají dobrým lidem. Portál 1996.

Často mluví ti, kteří nemyslí a mlčí ti, kteří myslí.

Zdravý lidský rozum nepřisuzujeme téměř nikomu, leda tomu, kdo je našeho mínění.

Soužití je komplikované vždy a s každým. Nakonec člověk někdy těžko vyjde sám se sebou.

Je smutné, ale mládí musí jednou odejít, i když si je člověk zachová v srdci, nezachová si je v kolenou.

Nejde přece o to, jak zemřeme, ale jak žijeme.